

وعده حل مشکل زبان در مدارس

وزارت آموزش و پرورش از طراحی الگوی جدید آموزش زبان‌های خارجی بر اساس اهداف سند ملی خبر می‌دهد...

وزارت آموزش و پرورش از طراحی الگوی جدید آموزش زبان‌های خارجی بر اساس اهداف سند ملی خبر می‌دهد
وعده حل مشکل زبان در مدارس

پای آموزش زبان انگلیسی در مدارس سال‌هاست می‌لنگد؛ از کتاب‌هایی که هیچ نکته کاربردی ندارد، معلمانی که تلفظ صحیح کلمات را نمی‌دانند تا دانش‌آموزانی که در آزمون‌های کلاسی 20 می‌گیرند و دست آخر از بیان ساده‌ترین جملات به زبان انگلیسی ناتوانند، اما این روزها آموزش و پرورش مدعی است که بزودی با تحول نظام آموزش، نسخه ناتوانی در آموزش زبان هم پیچیده می‌شود. آموزش زبان انگلیسی در مدارس تراژدی تکراری است که هزار چندگانه‌ی در نظام آموزش مطرح و سرانجام به کلاس‌های آموزشگاه‌های خصوصی زبان ختم می‌شود. سال‌هاست که جور ناتوانی آموزش زبان انگلیسی در مدارس را معلمان و کلاس‌های خصوصی بر دوش می‌کشند و از قیل این ناتوانی سود هنگفتی عاید آموزشگاه‌هایی می‌شود که که گاهی از کمترین استانداردهای آموزشی هم برخوردار نیستند.

اولیای دانش‌آموزان از این وضعیت رضایت ندارند، مقابل در اصلی یکی از آموزشگاه‌های زبان باسابقه در منطقه 8 تهران، تعدادی از والدین منتظر تعطیلی کلاس‌ها هستند.

مرادی، پدر 2 دانش‌آموز پسر 14 و 11 ساله است که بیش از 3 سال است فرزندانش را در این کلاس‌ها ثبت‌نام کرده، اما می‌گوید که از پیشرفت مهارت زبان در فرزندانش چندان رضایتی ندارد و اضافه می‌کند: متأسفانه کلاس‌های زبان مدارس که بیشتر به تفریح شبیه است و مجبوریم هر 2 ماه یکبار حدود 295 هزار تومان برای آموزش زبان بچه‌ها به جیب موسسات خصوصی بریزیم.

برخی از والدین این شرایط را حاصل ضعف عملکرد مدارس در آموزش زبان می‌دانند، از جمله کوثری، که فرزندش 7 سال است در کلاس خصوصی زبان می‌خواند، می‌گوید: بعضی از معلمان، بچه‌ها را تشویق می‌کنند تا در کلاس خصوصی ثبت‌نام کنند و چون انگیزه کافی برای تدریس ندارند، از طرف دیگر ما انتظار داریم بعد از 6 سال آموزش زبان در مدارس، آنها حداقل بتوانند یک متن ابتدایی را بخوانند و ترجمه کنند یا دست‌کم آن را بفهمند اما بدون ثبت‌نام در کلاس‌های خارج از مدرسه برخی دانش‌آموزان حتی در قبولی امتحان آخر سال با مشکل روبه‌رو می‌شوند.

مشکل از مدرسه نیست

سهیلا ایمانی، کارشناس دوره متوسطه، با سابقه 15 ساله آموزش زبان در مورد چنین مشکلی می‌گوید: تمام این ضعف‌ها را قبول دارم، اما مقصر نه مدرسه است نه معلم. معلمان آنچه را که در شرح درس آمده بی‌کم و کاست تدریس می‌کنند و نمی‌توانند خارج از کتاب آموزش بدهند.

به نظر او، کمی ساعات آموزش زبان، کاربردی نبودن محتوای کتاب‌های درسی، استفاده از معلمان کم‌تجربه بخصوص در برخی مدارس، نبود وسایل کمک آموزشی مثل ضبط‌صوت یا تلویزیون در مدارس، نبود لابراتوارهای زبان، بی‌توجهی به مهارت‌های اصلی زبان‌آموزی مانند خواندن، شنیدن، صحبت کردن و گوش دادن از جمله مهم‌ترین ضعف‌های نظام آموزش زبان است که می‌توان گفت قرار است با سند تحول آموزش و پرورش این نقیصه برطرف شود.

ما را با سایر کشورها مقایسه نکنید

کسانی که تجربه سفر به کشورهای در حال توسعه‌ای مانند پاکستان، هند، قطر و... را دارند، همواره مدعی‌اند که در این کشورها، مردم کوچه و خیابان و حتی کودکان آنان قادرند با گردشگران بین‌المللی به سایر زبان‌ها صحبت کنند و در حد بیرون کشیدن گلیم به زبان انگلیسی آشنایی دارند.

وقتی از محمد مهدی نویدادهم، دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش، درباره ناتوانی دانش‌آموزان ایرانی در گفت‌وگو به زبان انگلیسی می‌پرسیم، تاکید می‌کند که دانش‌آموزان ایرانی را با دانش‌آموزان سایر کشورها مقایسه نکنید، چرا که شرایط زندگی آنان به گونه‌ای است که در خارج کلاس، با افراد خارجی ارتباط دارند و این توانایی را تقویت می‌کنند و با آنان هم‌کلام می‌شوند.

وي همچنين از اجراي مصوبه‌اي مبني بر آموزش 6 زبان خارجي در مدارس خبر مي‌دهد و مي‌گويد: اين زبان‌ها طبق تشخيص آموزش و پرورش در مدارس مورد نظر، آموزش داده مي‌شود. نويدادهم در گفت‌وگو با مهر اضافه مي‌کند: طبق مصوبه شوراي عالي آموزش و پرورش زبان‌هاي آلماني، ايتاليائي، اسپانيايي، روسي و فرانسوي در مدارس مورد نياز آموزش و پرورش و بر اساس نياز و تقاضا آموزش داده مي‌شود.

به گفته اين مسوول، توليد متون و مواد درسي اين زبان‌ها به سازمان پژوهش و برنامه‌ريزي آموزشي واگذار شده و اجراي آن نيز به عهده آموزش و پرورش است که آنها مي‌توانند در مناطقي که نياز و تقاضا در اين زمينه وجود دارد، آموزش‌هاي خود را در هر يك از زبان‌هاي مطرح شده آغاز کنند.

نويدادهم هدف از اين مصوبه را خروج از انحصار زبان انگليسي دانسته و مي‌افزايد: تدريس اين زبان‌ها مانند زبان انگليسي از پايه اول راهنمائي آغاز و تا دوره پيش‌دانشگاهي ادامه دارد.

معاون پژوهشي وزارت آموزش و پرورش نيز از طراحي الگوي جديد آموزش زبان‌هاي خارجي بر اساس اهداف سند ملي آموزش و پرورش خبر مي‌دهد.

محي‌الدين بهرام محمديان در اين باره، تغيير ساختار نظام آموزشي [#3-3;171'3-3;171](#); را فرصتي مناسب براي گروه‌هاي زبان خارجي، براي دستيابي به يك روش و الگوي آموزشي جديد با نگاهی جديد مي‌داند و توضيح مي‌دهد: شناسايي نيازهاي دانش‌آموزان در عصر حاضر از ضروريات نظام آموزشي است.

وي با اشاره به طراحي الگوي جديد آموزشي زبان‌هاي خارجي بر اساس اهداف سند ملي آموزش و پرورش اضافه مي‌کند: براساس مصوبات شوراي عالي آموزش و پرورش، زبان‌هاي خارجي شامل زبان‌هاي فرانسوي، آلماني و اسپانيايي است و به دليل کثرت مخاطبان، بر زبان انگليسي تمرکز و تاکيد ويژه‌اي شده است.

محمدیان یکی از تکالیف مهم سند ملي آموزش و پرورش را توليد بسته آموزشي دانست و ادامه مي‌دهد: بسته آموزشي شامل راهنمائي معلم، کتاب درسي، نشریات آموزشي و کمک آموزشي، محتوای الکترونيکي، لوح فشرده و فيلم‌هاي آموزشي است که لازم است همزمان با توليد راهنمائي برنامه درسي، تدوين شود.

هرچند هنوز جزئیات تحول در آموزش زبان انگليسي در مدارس مشخص نيست و راهکارهاي اجرايي آن براي ابلاغ به مدارس در دست تدوين است، اما مسوولان نظام آموزش قرار است با تحول کتاب‌ها و آموزش معلمان و سرمايه‌گذاري بيشتري براي اين درس، در سال‌هاي تحصيلي آينده مهارت‌هاي کاربردي دانش‌آموزان را در درس زبان و حتي در ساير زبان‌ها اصلاح و تقويت کنند.